

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolae per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 5. Quid summi Pontifices de Exercitiis senserint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](#)

quid solus fraudaris munere tui: usque quo spiritus vads
Et non rediens sapientibus & insipientibus debitor es, & si
te negas tibi? Porro utilitate hujus lecessus, qui in considera-
tione potissimum consistit, copiose enumerat ibidem, dum
Hac cognitio affectiva primum fontem suum, id est, mentis
de qua oratur, purificat, deinde regit affectus, dirigit atque
corrigit excessus, componit mores, vitam honestat, & ori-
nat, postremo divinarum pariter & humanarum re-
scientiam conferit. Hac est, qua agenda praordinat, adan-
cogitat, ut in mente nihil resideat incorreandum, aut con-
fusione egens. Hac est, qua in prosperis adversa praesentis,
adversis quasi non sentit. Brevissimè vero omnes hujus
cessus fructus complexus est, dum in Sermone quodam
Canticum dixit: Ha considerationes sunt delicias ad sa-
rem, solidae ad nutrimentum, efficaces ad medicinam.

V. S. Dionysius in eundem sensum conspirans scri-
bitum, imò & necessitatem ejusmodi Exercitiorum indica-
Arte omnia maximè in Theologia, id est, in cognoscendi
amando DEO ab Oratione aufficandam est, ut divina
memoracionibus, invocationibusq; nos ipsos ille dedamus
que uniamus. Oportet enim sanctis orationibus, &
tranquilla ad divinam unionem accommodata ad DEO
ut ad boni principium adduci, & nos ipsos ad sublimiora
divinorum, benigniorumq; radiorum continentum precia-
nibus comparare.

VI. Denique S. Chrysostomus l. r. de orando DEO
cum dixisset, per hanc orandi rationem nos assequi, ut
mortales, & temporarij esse desinamus, naturā quidem mor-
tales, sed colloquio, convictique, quem agimus cum DEO
ad immortalem vitam transeuntes, mox subdit: Necesse
enim, ut, qui cum DEO familiaritatem habet, Superior
vadat & morte, & omnibus, que corruptioni sunt obnoxia
sicut fieri non potest, ut, qui solis radijs fruitur, non effugiat
tenebrae.

§. V.

Quid Summi Pontifices de his Exerci- tijs senserint.

I. Si in ore duorum aut trium Testium stat omne ver-
bum

bum, duorum quoque aut trium Pontificum testimonia tan-
tò efficacius præstantiam Exercitiorum demonstrabunt,
quanto certius est Oraculum, quod ab eorum ore procedit.

II. Et primò quidem, quid Paulus Tertius, qui Exer-
cita hæc ad preces S. Francisci Borgiæ approbabvit, de ijs se-
serit, ex proprijs ejus verbis facile colligere licet, dum in
Bulla anno 1548. datâ sic loquitur: *Nos igitur, qui docu-
menta & Exercitia hujusmodi examinari fecimus, & qua
ex testimonio ac relatione dilecti Filii nostri Ioannis Tit. 8.
Clementis &c. nobis desuper facta, pietate ac sanctitate ple-
na, & ad ædificationem & spiritualem profectionem Fidelium
valde salubria & utilia esse, & fore comperimus; debitum
etiam respectum ad fructus uberes, quos Ignatius, & ab ipso
instituta Societas præfata, in Ecclesia DEI ubique Gentium
producere non cessant, & ad maximū adjumentū, quod ad id
prædicta Exercitia attulerunt, non immeritò attulerunt, hu-
jusmodi Supplicationibus inclinati, documenta & Exercitia
prædicta, ac singula ac omnia in ijs contenta, autoritatē
prædicta, tenore præsentium, ex certa scientia nostra, appro-
bamus, collaudamus, ac præsentis scripti Patrocinio com-
munimus, hortantes plurimam in Domino omnes & singu-
los utriusque sexus Christi Fideles, ubilibet constitutos, ut
tam pijs documentis & Exercitijs uti, & illis instrui velint.*

III. Non minus autem etiam Julius III. Successor Pau-
li suam de Exercitijs estimationem prodidit, quando Gre-
gorio Razivillio Cardinali, Vilneni Episcopo & Fratri ejus
Josepho in Villam eiusdem Julij, ut his Meditationibus ani-
mum exercerent, secedentibus Achillem Gagliardum velut
peritissimum Ducem assignavit, eo successu, qui in sequenti
paragrapgo explicabitur.

IV. Præ cæteris tamen Alexander Septimus Iuculen-
tum de utilitate horum Exercitiorum testimonium tulit,
quando anno 1665. Pontificatus sui anno tertio, eadem nor-
tantum approbat, & confirmavit, sed etiam ex propria ex-
perientia eorum utilitatem est attestatus, & ad eadem usur-
pandi plenarijs Indulgentijs concessis omnes his verbis in-
vitavit: *Nos, qui probè scimus, quantopere conducant Exer-
cita hujusmodi dirigendis in viam Domini, & confirman-
dis in illa Christi Fidelium mensibus, devotionem eorum, qui*

operi adeo pio ac salutari vacaverint, cœlestium thesan
rum Ecclesia clargitione magis incitare volentes, de Omni
potentis D E I misericordia ac beatorum Petri & Pauli
postolorum ejus autoritate confisi, omnibus & singulis Chri
sti Fidelibus tam predicta Societatis, aut cuiuscunque ali
rius Ordinis & Congregationis Regularibus, quam ad
quibuslibet Ecclesiasticis & Laicis, qui in domibus men
tate & Societatis Exercitia predicta juxta laudabilem cu
dem Societatis consuetudinem per Octidui spatiū qua
docunque peregerint, & interea temporis verè pénitentes
confessi Sacrosanctum Eucharistia Sacramentum sumi
runt, quoties id egerint, plenariam omnium peccatorum
suorum indulgentiam & remissionem misericorditer in
mino concedimus,

§. IV,

Quid Cardinales de Exercitijs sen
serint.

I. Primus ex his merito chorū S. Carolus Borromeus
Cardinalis & Archiepiscopus Mediolanensis dicit, qui variis
argumentis suam de his Exercitiis estimationem declarat.
Nam 1. ea bis quotannis iterabat, & instar Novitij in ijs
aliquo è Societate non tantum quoad interiores motus ani
mi, & exteriores actiones dirigi, sed etiam ipsa Meditationis
puncta, ante quamlibet Meditationis horam tradiri vo
lebat, uti Lancizius p. 1. opusc. 10. n. 231. fol. 830. testatur
2. Ad ipsam etiam mottem se per ea velut optimam præpa
rationem disposuit, dum in solitudinem Varalli montis se
dens, & his Exercitiis vacans, & castigatione voluntaria
peram, sed Christi dolorum Meditationibus suavem vita
ducens, ex eo secessu morbum contraxit, vitamque sanctificare
mē clausit, ut Breviarium Romanum 4. Nov. refert.
Dum ex Clero quoque suo, quotquot poterat, ad eadem
cienda inducebat. 4. Dum Clericos Seminarij sui in ipsius
ingressu, & ante Sacrorum Ordinum susceptionem ijs
excoli voluit; imò & in Synodo decretum fecit, ut nulla
Sacerdos initiatetur Sacris Ordinibus, nisi qui per aliquos
dios secedens, sacris sese ad illos Meditationibus præparasse

5. Du